

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS
SPECIALIŲJŲ ŽEMĖS NAUDOJIMO SĄLYGŲ
ĮSTATYMO NR. XIII-2166 2 PRIEDO PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Europos Sąjungos šalyse vis dar garsiai diskutuojant dėl klimato kaitos tikslų iki 2030-ųjų, o tuo pačiu ir apie atsinaujinančios energetikos plėtros mastą. Lietuvoje šiuo metu sparčiausiai auga vėjo energetikos sektorius. Pasigirsta nuomonių, jog vėjo energetika kenkia žmogaus sveikatai, tad šiuo atveju svarbiausia atlikti tyrimus, detalias studijas, kiek realiai vėjo energetika kenkia ir koks yra saugus atstumas nuo gyvenamųjų namų. Pagal Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos surinktą informaciją Europos sąjungos valstybės taiko ne vienodus atstumus: Austrijoje - nuo 800 iki 1500 m., Graikijoje - nuo 500 – 1500 m., Ispanijoje – nuo 500 iki 1000 m., Lenkijoje – 10 elektrinės aukščių (5 MW jėgainėms tai atitiktų 1500 m.), Suomijoje – nuo 1000 iki 2000 m., Švedijoje – nuo 500 iki 1000 m., Vengrijoje – nuo 1000 iki 2000 m. , Vokietijoje – nuo 500 iki 1500. Remiantis surinktais duomenimis galime teigti, jog Lietuvoje nustatyti sanitarinių apsaugos zonų dydžiai yra vieni iš mažiausių visoje Europos sąjungoje.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Seimo narys Valius Ažuolas

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Pagal šiuo metu galiojantį Lietuvos Respublikos Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą vėjo elektrinėms yra nustatyti tokie sanitarinės apsaugos zonų dydžiai: iki 300 kW – 300 m., nuo 300 kW iki 2 MW – 315 m., virš 2 MW – 440 m.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma padidinti sanitarinės apsaugos zonų dydžius galingoms vėjo elektrinėms: nuo 300 kW iki 2 MW – iki 1000 m., virš 2 MW – iki 1500 m. . Priėmus šias pataisas tikimasi, jog bus pasiektas geresnis gyventojų interesų užtikrinimas bei kartu saugesnė jų sveikatos apsauga.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru

dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Teisinio reguliavimo poveikio ekspertinis vertinimas nėra atliktas, jis galėtų būti užsakytas projektą svarstant pagrindiniame komitete.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Įstatymo pakeitimai neturės įtakos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo įgyvendinimas gali daryti įtaką verslui investuojančiam ar besiruošiančiam investuoti į galingesnių nei 300 kW vėjo jėgainių statybą, kadangi padidinus sanitarinių zonų ribas vėjo jėgainių vystytojai sklypus privalės rinktis toliau nuo gyvenamųjų vietovių.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant inkorporuoti įstatymo projektą į teisinę sistemą, nereikės priimti, pakeisti ar pripažinti netekusiais galios kitų teisės aktų.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projekto nuostatos neprieštarauja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatoms, Europos Sąjungos dokumentams.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Įstatymui įgyvendinti poįstatyminių aktų nereikia.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymo projektui įgyvendinti papildomų valstybės, savivaldybės biudžetų ar kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų nereikės.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
„Vėjo elektrinė“, „sanitarinės apsaugos zona“, „jėgainių statyba“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

Seimo nariai

Valius Ažuolas

Valentinas Bukauskas

Laima Nagienė

Rima Baškienė

Laima Mogenienė